

HE 11/2012 vp

Hallituksen esitys Eduskunnalle väestörekisteriasiakirjojen laillistamisvaatimuksen poistamisesta Suomen tasavallan ja Viron tasavallan välillä tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan, että eduskunta hyväksyisi Suomen tasavallan ja Viron tasavallan välillä tehdyn väestörekisteriasiakirjojen laillistamisvaatimuksen poistamista koskevan sopimuksen sekä sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annettavan lain.

Sopimuksen tarkoituksena on helpottaa niiden Suomen ja Viron kansalaisten elämää, jotka muuttavat toisesta sopimusvaltiosta toiseen tai joilla on muusta syystä tarve esittää oman maansa kansallisesta väestörekisteristä annettu todistus tai ote toisen sopimusvaltion viranomaiselle. Sopimuksen tultua voimaan ei väestörekisteritietoja sisältävään otteeseen tai todistukseen, joka esitetään viranomaisille

toisessa sopimusmaassa, tarvitse enää liittää ns. Haagin sopimuksen mukaista apostillea, kuten nykyisin on tehtävä.

Sopimusvaltiot ilmoittavat toisilleen kirjallisesti, kun ne ovat toteuttaneet sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansalliset oikeudelliset menettelynsä. Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus on otettu vastaan.

Sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annettava laki on tarkoitettu tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohtana samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA.....	3
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	5
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	5
4 ASIAN VALMISTELU.....	6
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	6
1 SOPIMUKSEN SISÄLTÖ JA SEN SUHDE SUOMEN LAINSÄÄDÄNTÖÖN.....	6
2 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT.....	8
3 VOIMAANTULO.....	9
4 EDUSKUNNAN SUOSTUMUKSEN TARPEELLISUUS JA KÄSITTELYJÄRJESTYS.....	9
LAKIEHDOTUS.....	11
väestörekisteriasiakirjojen laillistamisvaatimuksen poistamisesta Viron kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta.....	11
SOPIMUSTEKSTI.....	12

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

Suomen lainsäädäntö ja Suomea sitovat valtiosopimukset

Jotta ulkomailla laadittu ulkomaan viranomaisen antama asiakirja tai todistus saisi tarkoitetun oikeusvaikutuksensa Suomessa, on asiakirjan allekirjoitus pääsääntöisesti varmennettava eli legalisoitava.

Niistä ulkomaisista asiakirjoista ja todistuksista, joissa olevat tiedot on tarkoitettu tallettavaksi väestötietojärjestelmään, on säädetty erikseen lailla. Väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) mukaan ulkomaiset asiakirjat ja todistukset, joissa olevia tietoja on tarkoitus tallettaa väestötietojärjestelmään, tulee olla asianmukaisesti laillistettu. Esimerkiksi Suomessa esitettäväksi tarkoitettu ulkomaan viranomaisen antama asiakirja laillistetaan siten, että asiakirjan antaneen maan ulkoministeriö todistaa, että asiakirjan allekirjoittajalla on asiakirjassa mainittu virka-asema ja että hänellä on siinä ominaisuudessa todistuksen antamishetkellä ollut laillinen oikeus antaa sellainen todistus. Tämän jälkeen Suomen edustusto voi laillistaa toimipiirinsä ulkoasiainministeriön asiakirjan tai sen antaman todistuksen, jos edustustolla on asianmukainen nimikirjoitusnäyte, tieto hänen virka-asemastaan sekä viranomaisen leimanäyte. Laillistaminen ei kuitenkaan merkitse sitä, että edustuston virkamies vahvistaisi asiakirjan sisällön oikeaksi.

Edustustot, joiden toimintapiirissä EU:n paikallisessa yhteistyössä on näin käytännöksi muodostunut, voivat myös edellyttää, että ennen asiakirjan laillistamista sen sisällön oikeellisuus tulee todistaa. Asiakas ohjataan tällöin paikallisen EU-käytännön mukaisesti käyttämään etukäteen määrättyä ja muiden EU-maiden ko. maassa käyttämää asianajotoimistoa laillistettavien asiakirjojen oikeellisuuden tarkastamisessa.

Haagissa on 5.10.1961 tehty ulkomaisten yleisten asiakirjojen laillistamisvaatimuksen poistamista koskeva yleissopimus (SopS 45-46/1985) eli ns. apostille-sopimus (jäljempänä Haagin sopimus). Haagin sopimuksen 2 artiklan mukaan sopimusvaltio ei vaadi laillistamista asiakirjoilta, joihin tätä yleissopimusta sovelletaan ja jotka esitetään sen alueella. Yleissopimuksessa tarkoitetaan laillistamisella menettelyä, jolla sen valtion, jonka alueella asiakirja on esitettävä, diplomaattiset tai konsuliedustajat todistavat allekirjoituksen oikeaperäisyyden, missä ominaisuudessa asiakirjan allekirjoittaja on toiminut ja, tarvittaessa, asiakirjassa olevan sinetin tai leiman. Sopimuksen 3 artiklan 1 kappaleen mukaan allekirjoituksen oikeaperäisyyden, asiakirjan allekirjoittajan aseman ja, tarvittaessa, asiakirjassa olevan sinetin tai leiman alkuperän todistamiseksi saadaan ainoana toimenpiteenä vaatia, että asiakirjaan liitetään sopimuksen 4 artiklassa tarkoitettu todistus, jonka on antanut toimivaltainen viranomainen siinä valtiossa, josta asiakirja on peräisin. Sopimuksen liitteenä on malli todistuksesta. Todistuksesta käytetään nimitystä apostille. Yleisillä asiakirjoilla tarkoitetaan sopimuksessa muun muassa hallinnollisia asiakirjoja, joihin kuuluvat esimerkiksi viranomaisten antamat todistukset ja otteet kansallisesta väestörekisteristä. Apostille-todistuksen antamiseen toimivaltaisia viranomaisia ovat Suomessa julkisina notaareina toimivat maistraatit.

Haagin sopimuksen 3 artiklan 2 kappaleen mukaan apostillen liittämistä asiakirjaan ei kuitenkaan voida vaatia, jos tämä vaatimus on poistettu tai sitä on lievennetty taikka asiakirjan laillistamista ei vaadita siinä valtiossa, jossa asiakirja esitetään, lain, muun säädöksen tai käytännön taikka kahden tai useamman sopimusvaltion välisen sopimuksen nojalla.

Koska kaikki Euroopan unionin jäsenvaltiot ovat liittyneet apostille-sopimukseen, voidaan nykyisin kaikkien EU-maiden välillä

käyttää tätä tavallista laillistamista yksinkertaisempaa menettelyä. Virossa sopimus on tullut voimaan 30.9.2001.

Suomessa väestökirjanpidon paikallisviranomaisina toimivat maistraatit eivät ole vaatineet apostillen liittämistä toisen pohjoismaan väestökirjanpidon viranomaisen asianomaisen maan väestörekisteristä antamiin todistuksiin ja otteisiin johtuen siitä, että edellä mainittujen asiakirjojen laillistamista ei ollut vaadittu myöskään ennen Suomen liittymistä Haagin sopimukseen. Menettely on perustunut pohjoismaiden kesken noudatettuun pitkäaikaiseen ja vastavuoroiseen käytäntöön. Noudatettu käytäntö on sopusoinnussa Haagin sopimuksen 3 artiklan 2 kappaleen kanssa, jonka perusteella valtion, joka on liittynyt sopimukseen, ei tarvitse ryhtyä vaatimaan apostillen liittämistä jonkin toisen sopimukseen liittyneen valtion viranomaisen antamaan asiakirjaan, jos näiden valtioiden välillä ei ole aikaisemminkaan vaadittu asiakirjojen laillistamista.

Suomessa esitettäviin Viron väestörekisteristä annettuihin todistuksiin ja otteisiin on tullut lähtökohtaisesti liittää apostille, koska Haagin sopimuksesta poikkeamiseen ei ole ollut sopimuksen 3 artiklan 2 kappaleessa mainittua perustetta. Apostillen vaatimista on korostanut myös väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain tuleminen voimaan 1.3.2010. Lakiin sisältyy säännös järjestelmän tietojen luotettavuuden varmistamisesta (19 §). Säännöksen mukaan niissä tapauksissa, joissa väestötietojärjestelmään tallettavaksi ilmoitettu tieto perustuu ulkomaiseen asiakirjaan, voidaan julkisesti luotettavana tietona väestötietojärjestelmään tallettaa asiakirjan perusteella vain sellainen tieto, jonka luotettavuus on varmistettu alkuperäisestä virallisesta asiakirjasta tai sen luotettavasti oikeaksi todistetusta jäljennöksestä taikka tiedon luotettavuus on aiemmin varmistettu suomalaisessa tuomioistuim- tai hallintomenettelyssä. Pykälän mukaan tässä tarkoitettuna asiakirjan on oltava laillistettu tai siihen on liitettävä asianomaisen valtion toimivaltaisen viranomaisen todistus sen alkuperästä, jollei Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämistä muuta johdu. Ulkomaisen asiakirjan esittäjä on

velvollinen tarvittaessa huolehtimaan esittämänsä asiakirjan kääntämisestä suomen tai ruotsin kielelle sekä sen laillistamisesta. Uudella lailla kumottuun aikaisempaan lakiin väestötietojärjestelmästä ei sisältynyt nimenomaista säännöstä ulkomaisten asiakirjojen laillistamisvaatimuksesta.

Euroopan yhteisön lainsäädäntö

Euroopan yhteisö ei ole antanut säännöksiä väestörekisteriasiakirjojen laillistamisvaatimuksista. Komissio käynnisti virallisten asiakirjojen vapaata liikkuvuutta ja väestörekisteritietojen vaikutusten tunnustamista koskevista kysymyksistä julkisen kuulemisen 14.12.2010 antamallaan vihreällä kirjalla KOM (2010) 747 lopullinen. Eduskunnalle on lähetetty asiasta E-kirje 2.3.2011 (E163/2010 vp).

Vihreässä kirjassa komissio toteaa, että unionin kansalaiset joutuvat toiseen jäsenvaltioon muuttaessaan kohtaamaan monia hallinnollisia menettelyjä, joissa kaikissa vaaditaan viranomaisten asiakirjoja, esimerkiksi lapsen syntymätodistusta tai kansalaisuuden tai sukulaisuussuhteen todistavia asiakirjoja. Muita esimerkkejä ovat hallinnolliset asiakirjat (kuten tutkintotodistukset tai patenttia koskevat asiakirjat), notaarin vahvistamat asiakirjat (asunnon kauppakirja, avioehtosopimus), väestörekisteritietoja koskevat asiakirjat (kuten syntymä-, vihki-, tai kuolintodistus) tai oikeudelliset asiakirjat (kuten tuomioistuimen antama päätös tai muu asiakirja).

Vihreän kirjan mukaan näille asiakirjoille on yhteistä se, että niillä voidaan todistaa jokin viranomaisen vahvistama tapahtuma. Ne ovat usein välttämättömiä esimerkiksi jonkin oikeuden käyttämiseksi, sosiaaliturvaetuuden saamiseksi tai verovelvollisuuden täyttämiseksi. Jotta asiakirjoja voidaan käyttää sen jäsenvaltion ulkopuolella, jossa ne on annettu, niiden vahvistamiseksi vaaditaan hallinnollisia menettelyjä, joilla ehkäistään asiakirjoihin liittyviä petoksia. Menettelyt voivat koskea esimerkiksi allekirjoituksen todistamista aidoksi tai asiakirjan allekirjoittajan asemaa.

Vihreässä kirjassa todetaan lisäksi, että apostille- sopimuksen johdosta EU-maiden

välillä voidaan käyttää tavallista laillistamista yksinkertaisempaa menettelyä. Vaikka apostille on laillistamiseen verrattuna helpompi tapa edistää asiakirjojen liikkuvuutta, sekin vaatii hallinnollisia toimenpiteitä ja vie aikaa, ja sen hankkiminen aiheuttaa jäsenvaltiosta riippuen jonkin verran kuluja.

Vihreä kirja ei aiheuta estettä kahdenvälisen sopimuksen tekemiseen.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

Sopimuksen tavoitteena on helpottaa niiden Suomen ja Viron kansalaisten elämää, jotka muuttavat asumaan toisesta sopimusvaltiosta toiseen tai joilla on muusta syystä tarve esittää oman maansa väestörekisteristä annettu todistus tai ote toisen sopimusvaltion viranomaiselle.

Sopimuksen tultua voimaan ei väestörekisteritietoja sisältävää otetta tai todistusta, joka esitetään viranomaisille toisessa sopimusvaltiossa, tarvitse enää kääntää eikä siihen tarvitse liittää apostillea.

Suomen ja Viron välillä noudatettaisiin siten kahdenväliseen sopimukseen perustuen samanlaista menettelyä kuin on noudatettu vakiintuneeseen käytäntöön perustuen pohjoismaiden kesken silloin, kun kansallisesta väestörekisteristä annettuja asiakirjoja esitetään toisessa sopimusmaassa.

Esityksen tavoitteena on hankkia eduskunnan hyväksyminen sopimukselle. Esitys sisältää myös ehdotuksen niin sanotuksi blankettilaiksi, jolla saatetaan voimaan sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset.

3 Esityksen vaikutukset

Uusi menettely säästää kansalaisten vaivaa ja kustannuksia, kun asiakirjoihin ei enää tarvitse liittää maksullista apostille-todistusta, joka on erikseen haettava näiden todistusten antamiseen toimivaltaiselta viranomaiselta. Virossa apostille-todistus maksaa 26 euroa ja Suomessa 11 euroa.

Uusi menettely myös nopeuttaa toiseen sopimusvaltioon muuttaneen henkilön tietojen rekisteröintiä tulomaan väestötietojärjestelmään sekä kansalaisen asian käsittelyä muis-

sa tapauksissa, joissa käsittely on aikaisemmin viivästynyt puuttuneen apostille-todistuksen hankkimisen vuoksi.

Suomessa apostille-todistuksia antavat julkiset notaarit. Julkisen notaarin tehtäviä hoitavat Suomessa valtiovarainministeriön hallinnonalaan kuuluvat maistraatit. Virossa apostille-todistuksia antavat oikeusministeriön alaisuuteen kuuluvat julkiset notaarit. Uusi menettely säästää maistraattien työtä apostille-todistusten antamisessa silloin, kun kyseessä on Suomen väestötietojärjestelmästä annettava todistus tai ote, joka on tarkoitettu esitettäväksi Viron viranomaisille. Edellä mainittuun tarkoitukseen väestötietojärjestelmästä annettuihin otteisiin liitettyjä apostille-todistuksia on annettu esimerkiksi Helsingin maistraatissa vuonna 2011 arviolta yhteensä noin 1 000 kpl, joten uudistus vähentäisi maistraatin tuloja noin 11 000 € vuodessa. Helsingin maistraatin osuus koko maassa annettavista apostille-todistuksista on arviolta noin 45 %. Tällä perusteella arvioituna annetaan koko maassa Viron viranomaisia varten pyydettyjä otteita ja todistuksia väestötietojärjestelmästä yhteensä noin 2 400, jolloin maistraattien tulojen vähennys koko maassa olisi arviolta yhteensä noin 25 000 €. Kokonaisuutena arvioiden tulojen vähenemisen merkitys olisi melko vähäinen.

Sopimuksella olisi vaikutusta lähinnä maistraattien toiminnassa siten, että maistraatin ei enää tarvitsisi vaatia apostille-todistuksen liittämistä Viron väestörekisteristä annettuihin asiakirjoihin esimerkiksi silloin, kun Suomeen vakinaisesti muuttaneen Viron kansalaisen tietoja rekisteröidään väestötietojärjestelmään. Vastaavasti maistraatin väestötietojärjestelmästä antamiin asiakirjoihin, jotka on tarkoitus esittää Viron viranomaiselle, ei tarvitsisi enää liittää apostille-todistusta.

Muiden viranomaisten toimintaan sopimuksella ei olisi erityisiä vaikutuksia. Siviili- ja rikosoikeudellisessa yhteistyössä asiakirjojen laillistamisvaatimus on jo laajalti poistettu EU-säädöksillä ja kansainvälisillä sopimuksilla. EU:n jäsenvaltioiden välillä liikkuvien henkilöiden sosiaaliturvaan liittyvien oikeuksien toimeenpano ja tähän liittyvä rajat ylittävä tietojenvaihto on jo pitkään tapahtunut lähes yksinomaan sosiaaliturvaviranomaisten välisen suoran tiedonvaihdon avulla.

la. Asiakkaiden ei tarvitse itse toimittaa asiakirjoja viranomaisille eikä siten myöskään käännättää niitä tai hankkia niihin apostillitodistuksia.

4 Asian valmistelu

Virossa on 1 päivänä heinäkuuta 2010 tullut voimaan perhelaki, jonka myötä tuli muutoksia viranomaisilta haettavien todistusten ja asiakirjojen muotoon. Aikaisemmin käytössä olleet syntymä-, kuolema-, avioliitto- ja muut vastaavat todistukset korvautuivat Viron väestötietojärjestelmästä tulostettavalla otteella. Uudistus johti myös siihen, että Viro teki Suomelle neuvottelualoitteen valtioiden välillä solmittavaksi kahdenväliseksi sopimukseksi, jolla luovuttaisiin vaatimuksesta liittämään apostille toisen sopimusvaltion väestörekisteristä annettuihin todistuksiin ja otteisiin.

Esitystä on valmisteltu Viron tekemän aloitteen pohjalta valtiovarainministeriössä. Syksyn 2010 ja kevään 2011 aikana käytiin alustava kuulemiskierros. Kuultavat suhtautuivat sopimukseen myönteisesti, mutta tekivät joitakin sopimuksen sisällön rajaamista ja sopimustekstin täsmentämistä koskevia ehdotuksia.

Kuulemisten jälkeen valmistellusta uudesta sopimusluonnoksesta pyydettiin lausunnot ulkoasiainministeriöltä, oikeusministeriöltä, sisäasiainministeriöltä, Kansaneläkelaitokselta, Poliisihallitukselta, Maahanmuuttovirastolta, Verohallitukselta, Väestörekisterikeskukselta, Itä-Suomen aluehallintovirastossa toimivalta maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksiköltä, maistraateilta, Suomen evanke-

lis-luterilaisen kirkon Kirkkohallitukselta, Suomen ortodoksiselta Kirkollishallitukselta sekä Suomen Kuntaliitolta.

Kaikki lausunnon antaneet pitivät sopimuksen allekirjoittamista tarkoituksenmukaisena ja kannattivat sopimuksen tekemistä.

Joissakin lausunnoissa esitettiin muutosehdotuksia sopimustekstiin, jonka johdosta sopimusluonnoksen eräisiin artikloihin tehtiin joitakin täsmennyksiä. Lausuntoihin sisältyi myös ehdotus mahdollisuuksien mukaan harkita sopimustekstin muuttamista siten, että rekisteriotteet olisi annettava sen sopijavaltion virallisella kielellä, jonka viranomaiselle se esitetään, jollei asianomainen viranomainen myönnä tästä poikkeusta. Tältä osin sopimustekstiä ei ole kuitenkaan ollut mahdollista tässä vaiheessa muuttaa, koska sekä Suomella että Virolla on tällä hetkellä valmius antaa väestörekisteriasiakirjoja englanninkielisinä, mutta ei toisen sopimusvaltion kielellä. Sopimusta voidaan tältä osin tarvittaessa myöhemmin muuttaa.

Sopimus allekirjoitettiin Turussa 12 päivänä joulukuuta 2011 pidetyn Suomen ja Viron pääministereiden tapaamisen yhteydessä.

Hallituksen esitysluonnoksesta pyydettiin lausunnot ulkoasiainministeriöltä, oikeusministeriöltä, Väestörekisterikeskukselta, Itä-Suomen aluehallintovirastossa toimivalta maistraattien ohjaus- ja kehittämisyksiköltä ja Helsingin maistraatilta. Kaikki lausunnonantajat puolsivat esityksen antamista. Eräissä lausunnoissa tehtiin esitysluonnokseen teknislouuntoisia muutosehdotuksia, jotka on otettu huomioon esityksen jatkovalmistelussa.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Sopimuksen sisältö ja sen suhde Suomen lainsäädäntöön

1 Artikla. Artiklassa määritellään sopimuksen tarkoitus siten, että siinä mainitaan, millaisia ja missä tilanteissa esitettäviä asiakirjoja sopimus laillistamisvaatimuksen poistamisesta koskee. Artikla sisältää viittauksen sopimuksen 2 artiklaan, jossa luetellaan tarkemmin sopimuksen piiriin kuuluvat väestö-

rekisteriasiakirjat. Sopimus koskee englanninkielisinä annettuja väestörekisteriasiakirjoja. Siinä sopimusvaltiossa, jossa asiakirja esitetään, voidaan edelleen hyväksyä myös muu kuin englanninkielinen ote tai todistus väestörekisteristä, mutta siinä tapauksessa siihen on liitettävä käänös ja apostille kuten nykyisinkin. Artiklassa säädetään lisäksi muista asiakirjalta vaadittavista edellytyksistä.

Väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain 19 §:n mukaan ulkomaisen asiakirjan, jonka perusteella tietoja merkitään väestötietojärjestelmään, on oltava laillistettu tai siihen on liitettävä asianomaisen valtion toimivaltaisen viranomaisen todistus sen alkupe-
räästä, jollei Suomea sitovan kansainvälisen sopimuksen velvoitteiden täyttämisestä muuta johdu. Ulkomaisen asiakirjan esittäjä on velvollinen tarvittaessa huolehtimaan esittä-
mänsä asiakirjan kääntämisestä suomen tai ruotsin kielelle sekä sen laillistamisesta.

2 Artikla. Artiklassa määritellään tarkem-
min, mitä väestörekisteristä annettuja asiakir-
joja sopimus koskee. Viron siviilirekisterivi-
ranomaiset ja lääninhallitukset antavat artik-
lassa mainittuja uudenmallisia asiakirjoja
koskien henkilön syntymää, kuolemaa, avioliit-
toa, avioeroa ja nimenmuutosta näiden ta-
pahtumien rekisteröinnin yhteydessä. Lisäksi
Viron väestötietojärjestelmään merkityt hen-
kilöt saavat pyynnöstä väestötietojärjestel-
mäotteita ja esteettömyystodistuksia. Näitä
asiakirjoja voi antaa myös Viron suurlähetys-
tö.

Suomessa vastaavia asiakirjoja ovat ote
Suomen väestötietojärjestelmästä, Suomen
evankelis-luterilaisen kirkon tai Suomen or-
todoksisen kirkon jäsenrekisteristä annettu
todistus ja todistus Suomen lain mukaisesta
oikeudesta mennä avioliittoon ulkomaan vi-
ranomaisen edessä. Viimeksi mainitun todis-
tuksen voi antaa mikä tahansa maistraatti tai
sen evankelis-luterilaisen kirkon tai ortodok-
sisen kirkon seurakunta, jonka jäsen asian-
omainen henkilö on. Tämä todistus annetaan
Väestörekisterikeskuksen painattamaa moni-
kielistä lomaketta käyttäen. Lomakkeesta on
olemassa eri versioita erilaisilla kieliyhdis-
telmillä, muun muassa englanniksi. Muut so-
pimuksessa tarkoitetut Suomessa annettavat
asiakirjat eli ote väestötietojärjestelmästä se-
kä otteet ja todistukset edellä mainituista seu-
rakuntien jäsenrekistereistä voidaan nykyisin
antaa myös englanninkielisinä. Edellä mai-
nittuihin otteisiin ja todistuksiin merkitään ne
tiedot, jotka kulloinkin ovat tarpeen siihen
tarkoitukseen, johon otetta tai todistusta on
pyydetty.

Suomessa tietojen luovuttamisesta väestö-
tietojärjestelmästä säädetään Väestötietojär-

jestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen var-
mennepalveluista annetun lain 4 luvussa, jo-
ka sisältää useita tietojen luovuttamista kos-
kevia säännöksiä. Lain 28 §:n mukaan väes-
tötietojärjestelmästä luovutettavan tiedon tu-
lee olla tarpeellinen siihen käyttötarkoituk-
seen, johon se luovutetaan. Lain 46 §:n nojal-
la tietoja voidaan luovuttaa muun muassa to-
distuksina ja otteina. Lain 48 §:n mukaan
kirkollisilla viranomaisilla on oikeus luovut-
taa kirjallisesti jäsenistään yksittäisiä tietoja
henkilön oikeuksien ja velvollisuuksien to-
teuttamiseksi, jos näiden viranomaisten jä-
senrekisteriä pidetään säännöllisesti ajan ta-
salla väestötietojärjestelmän tiedoilla.

3 Artikla. Artiklassa määrätään mahdolli-
suudesta tarvittaessa varmentaa 2 artiklassa
tarkoitettu asiakirja, joka on esitetty viran-
omaiselle toisessa sopimusvaltiossa. Var-
mennuspyyntö voidaan esittää, jos on paina-
via syitä epäillä asiakirjan oikeellisuutta. Vi-
rossa annetun asiakirjan varmentamista kos-
keva pyyntö voidaan osoittaa suoraan sisä-
ministeriön väestötieto-osastolle ja Suomessa
annetun asiakirjan varmentamista koskeva
pyyntö väestötietojärjestelmästä vastaavalle
keskushallintoviranomaiselle eli Väestörekis-
terikeskukselle. Nämä viranomaiset vastaavat
pyynnön välittämisestä otteen tai todistuksen
antaneelle viranomaiselle sekä vastauksen
toimittamisesta varmennuspyynnön esittä-
neelle toisen sopimusvaltion viranomaiselle.
Jos varmennuspyyntö koskee Suomen evan-
kelis-luterilaisen tai ortodoksisen kirkon seu-
rakunnan antamaa otetta tai todistusta, on
tarkoitus toimia siten, että Väestörekisteri-
keskus voi tarvittaessa käyttää pyynnön ja
vastauksen välittämisessä apuna Suomen
evankelis-luterilaisen kirkon Kirkkohallitusta
tai Suomen ortodoksisen kirkon Kirkollishal-
litusta.

Väestötietojärjestelmästä ja ja Väestörekis-
terikeskuksen varmennepalveluista annetun
lain 19 §:n mukaan maistraatti voi tarvittaes-
sa pyytää ulkoasiainministeriön, Maahan-
muuttoviraston tai poliisiviranomaisen lau-
sunnon ulkomaisen asiakirjan aitoudesta ja
luotettavuudesta.

4 Artikla. Artikla koskee toisen sopimus-
valtion viranomaisen oikeutta pyytää oman
maansa kansalaista koskeva ote tai todistus
toisen sopimusvaltion viranomaiselta, kun si-

tä pyydetään viralliseen tarkoitukseen yksittäin perustelluissa tapauksissa. Niissä tapauksissa, joissa esimerkiksi henkilö muuttaa vakinaisesti toiseen sopimusvaltioon tai aikoo solmia siellä avioliiton, hän on velvollinen itse hankkimaan tarvittavat väestörekisteriasiakirjat toisen sopimusvaltion viranomaiselle esittämistä varten. Tässä artiklassa tarkoitettu menettely on tarpeen esimerkiksi tapauksissa, joissa asiakirjaa tarvitaan viranomaistarkoitukseen, mutta sitä ei ole mahdollista saada henkilön itsensä hankkimana. Otepyyntö voi olla tarpeen muun muassa silloin, kun toisessa sopimusvaltiossa vakinaisesti asunut henkilö on kuollut ja hänen kansalaisuusvaltionsa viranomaisen tarvitsisi virallisen tiedon henkilön kuolemasta ja kuolinpäivästä esimerkiksi verotuksen toimittamista tai jotakin muuta viranomaisessa käsiteltävää asiaa varten, tai tapauksissa, joissa paikallisella väestökirjanpidon viranomaisella on tarve selvittää tai tarkastaa toisessa sopimusvaltiossa vakinaisesti asuvan henkilön asuinpaikka- tai perhesuhdetietojen oikeellisuutta. Otepyyntö on tarkoitettu käytettäväksi yksittäistapauksissa eikä sitä ole tarkoitettu käytettäväksi esimerkiksi tietojen massaluonteisiin tarkistuksiin. Pyynnön voi esittää edustusto toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltainen viranomaisen suoraan toimivaltaiselle toisen sopimusvaltion viranomaiselle. Pynnön yhteydessä on mainittava, mihin viralliseen tarkoitukseen asiakirjaa tarvitaan. Otteen tai todistuksen antamisesta ei peritä näissä tapauksissa maksua. Artikla ei koske tilanteita, joissa yksityishenkilö pyytää edustustoa välittämään ote- tai todistuspyynnön asianomaiselle viranomaiselle toisessa sopimusvaltiossa. Näissä tapauksissa väestörekisteriotteet ja – todistukset ovat normaaliin tapaan maksullisia kuten tähänkin saakka.

Väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain 29 §:n mukaan väestötietojärjestelmän tietoja voidaan luovuttaa esimerkiksi viranomaistehtävän hoitamiseen. Maksuperustelain (150/1992) pääsäännön mukaan viranomaisten suoritteet, kuten esimerkiksi viranomaisen pitämästä rekisteristä annettavat otteet ja todistukset ovat maksullisia.

5 Artikla. Artiklassa määrätään kummankin sopimusvaltion väestötietojärjestelmistä vastaavien keskushallintoviranomaisten velvollisuudesta huolehtia siitä, että toisella sopimusvaltiolla on käytettävissään ajantasaiset tiedot niistä maan toimivaltaisista viranomaisista, joilla on oikeus antaa tässä sopimuksessa tarkoitettuja asiakirjoja. Käytännössä tämä velvollisuus voidaan toteuttaa esimerkiksi ilmoittamalla toiselle osapuolelle niiden internet- sivujen osoitteet, joissa pidetään yllä ajantasaisia luetteloita asianomaisista viranomaisista. Velvollisuus koskee Suomessa väestötietojärjestelmästä vastaavaa keskushallintoviranomaista eli Väestörekisterikeskusta.

6 Artikla. Artikla koskee sopimuksen voimaan tuloa, sopimuksen muuttamista ja sopimuksen irtisanomista. Sopimusvaltioiden tulee ilmoittaa toisilleen kirjallisesti, kun ne ovat toteuttaneet sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansalliset oikeudelliset menettelynsä. Sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus on otettu vastaan.

2 Lakiehdotuksen perustelut

1 §. Lakiehdotuksen 1 § sisältää tavomaisen blankettilain säännöksen, jolla saatetaan voimaan lailla ne sopimuksen määräykset, jotka kuuluvat lainsäädännön alaan. Lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä selostetaan tarkemmin jäljempänä eduskunnan suostumuksen tarpeellisuutta koskevassa jaksossa.

2 §. Pykälän mukaan sopimuksen muiden määräysten voimaansaattamisesta ja lain voimaantulosta säädettäisiin valtioneuvoston asetuksella. Kansainvälisten sopimusten voimaansaattamista koskevan perustuslain 95 §:n 1 momentin muutos tuli voimaan 1.3.2012 (1112/2011). Perustuslain 95 §:n 1 momentin mukaan kansainvälisten velvoitteiden muut kuin lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset saatetaan voimaan asetuksella. Perustuslain 80 §:n nojalla asetuksen antaa valtioneuvosto, jos asetuksen antajasta ei ole erikseen säädetty. Tämän johdosta sopimuksen muiden kuin lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

ja lain voimaantulosta ehdotetaan säädettäväksi valtioneuvoston asetuksella.

3 Voimaantulo

Sopimus tulee 6 artiklan mukaan voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun kumpikin sopimusvaltio on vastaanottanut toisen sopimusvaltion kirjallisen ilmoituksen siitä, että se on toteuttanut tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansalliset oikeudelliset menettelynsä. Laki sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ehdotetaan tulemaan voimaan valtioneuvoston asetuksella säädettävänä ajankohdana samanaikaisesti sopimuksen kanssa.

4 Eduskunnan suostumuksen tarpeellisuus ja käsittelyjärjestys

Perustuslain 94 §:n 1 momentin mukaan eduskunta hyväksyy muun muassa sellaiset valtiosopimukset ja muut kansainväliset velvoitteet, jotka sisältävät lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä. Perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännön mukaan määräys on luettava lainsäädännön alaan kuuluvaksi, jos määräys koskee jonkin perustuslaissa turvattun perusoikeuden käyttämistä tai rajoittamista, jos määräys muutoin koskee yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteita, jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on perustuslain mukaan säädettävä lailla tai jos määräyksen tarkoittamasta asiasta on jo voimassa lain säännöksiä taikka siitä on Suomessa vallitsevan käsityksen mukaan säädettävä lailla. Perustuslakivaliokunnan mukaan kansainvälisen velvoitteen määräys kuuluu näiden perusteiden mukaan lainsäädännön alaan siitä riippumatta, onko määräys ristiriidassa vai sopusoinnussa Suomessa lailla annetun säännöksen kanssa (esimerkiksi PeVL 6/2001 vp ja PeVL 48/2004 vp).

Suomen ja Viron välisen väestörekisteriasiakirjojen laillistamisvaatimuksen poistamista koskevan sopimuksen 1 artiklassa määritellään sopimuksen soveltamisala, kuten muun muassa se, mitkä ja mille tahoille esitettävät asiakirjat eivät edellytä laillistamista. Artiklan 2 kohdassa määrätään tarkemmin asiakirjalta vaadittavista edellytyksistä, kuten

muun muassa siitä, että tässä sopimuksessa tarkoitettujen asiakirjan tulee olla laadittu englannin kielellä. Väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain 19 §:ssä säädetään ulkomaiselta asiakirjalta vaadittavista edellytyksistä niissä tapauksissa, joissa asiakirjassa olevia tietoja on tarkoitus tallettaa väestötietojärjestelmään. Sopimuksen 1 artikla kuuluu siten lainsäädännön alaan, koska artiklan määräysten tarkoittamista asioista on olemassa säännöksiä laissa.

Sopimuksen 2 artiklassa määritellään tarkemmin, mitä väestörekisteriasiakirjoja sopimus koskee. Artikla vaikuttaa välillisesti sopimuksen muiden lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten, kuten 1 artiklan sisältöön ja soveltamiseen, jonka vuoksi se kuuluu itsekin lainsäädännön alaan (PeVL 6/2001 vp ja PeVL 24/2001 vp).

Sopimuksen 3 artikla koskee sopimusvaltion viranomaisen mahdollisuutta pyytää tiettyissä tapauksissa toisen sopimusvaltion viranomaista varmentamaan siellä laaditun asiakirjan aitouden ja oikeellisuuden. Väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain 19 §:ssä säädetään maistraatin mahdollisuudesta pyytää tarvittaessa toisen viranomaisen lausuntoa ulkomaisen asiakirjan aitoudesta ja luotettavuudesta. Sopimuksen 3 artikla kuuluu siten lainsäädännön alaan, koska artiklan määräysten tarkoittamasta asiasta on olemassa säännöksiä laissa.

Sopimuksen 4 artikla koskee sopimusvaltion viranomaisen oikeutta pyytää virallisia tarkoituksia varten yksittäin perustelluissa tapauksissa toisen sopimusvaltion asianomaiselta viranomaiselta oman maansa kansalaiselta koskeva ote tai todistus, josta ei peritä maksua. Pyynnössä on mainittava, mihin viralliseen tarkoitukseen se esitetään. Väestötietojärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalveluista annetun lain 29 §:ssä säädetään tietojen luovuttamisesta viranomaistehtävän hoitamiseen. Artikla kuuluu siten lainsäädännön alaan, koska artiklan määräysten tarkoittamasta asiasta on olemassa säännöksiä laissa. Henkilötietoja sisältävän otteen tai todistuksen antaminen koskee henkilötietojen käsittelyä, jonka vuoksi artikla kuuluu lainsäädännön alaan myös perus-

tuslain 10 §:n perusteella, jonka mukaan henkilötietojen suojasta säädetään lailla.

Sopimuksen 5 artiklassa määrätään sopimusvaltioiden väestötietojärjestelmistä vastaavien keskushallintoviranomaisten velvollisuudesta huolehtia siitä, että toisella sopimusvaltiolla on käytettävissään ajantasaiset tiedot niistä viranomaisista, jotka ovat toimivaltaisia antamaan sopimuksessa tarkoitettuja asiakirjoja. Koska sopimusmääräys luo viranomaiselle uuden velvollisuuden ja koska mainittu velvollisuus liittyy läheisesti 3 artiklassa tarkoitettuun, toisen sopimusvaltion viranomaiselle tehtävään varmennuspyyntöön ja 4 artiklassa tarkoitettuun viranomaisen tekemään ote- tai todistuspyyntöön, olisi tällaisesta velvollisuudesta perusteltua säätää lailla. Artikla kuuluu siten lainsäädännön alaan.

Sopimus ei sisällä määräyksiä, jotka koskivat perustuslakia sen 94 §:n 2 momentissa

tai 95 §:n 2 momentissa tarkoitetulla tavalla. Sopimus voidaan hallituksen käsityksen mukaan hyväksyä äänten enemmistöllä ja ehdotus sen voimaansaattamislainsiksi voidaan hyväksyä tavallisen lain säätämisyjärjestyksessä.

Edellä olevan perusteella ja perustuslain 94 §:n mukaisesti esitetään, että

Eduskunta hyväksyisi väestörekisteriasiakirjojen laillistamisvaatimuksen poistamisesta Suomen tasavallan ja Viron tasavallan välillä Turussa 12 päivänä joulukuuta 2011 tehdyn sopimuksen.

Koska sopimus sisältää lainsäädännön alaan kuuluvia määräyksiä, annetaan samalla Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Lakiehdotus

Laki

väestörekisteriasiakirjojen laillistamisvaatimuksen poistamisesta Viron kanssa tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Väestörekisteriasiakirjojen laillistamisvaatimuksen poistamisesta Suomen tasavallan ja Viron tasavallan välillä Turussa 12 päivänä joulukuuta 2011 tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset ovat laki-

na voimassa sellaisina kuin Suomi on niihin sitoutunut.

2 §

Sopimuksen muiden määräysten voimaansaattamisesta ja tämän lain voimaantulosta säädetään valtioneuvoston asetuksella.

Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 2012

Pääministeri

JYRKI KATAINEN

Hallinto- ja kuntaministeri *Henna Virkkunen*

Liite
Sopimusteksti

**SUOMEN TASAVALLAN JA VIRON
TASAVALLAN SOPIMUS VÄESTÖRE-
KISTERIASIAKIRJOJEN LAILLISTA-
MISVAATIMUKSEN POISTAMISESTA**

**AGREEMENT BETWEEN THE RE-
PUBLIC OF FINLAND AND THE RE-
PUBLIC OF ESTONIA ON ABOLISH-
ING THE REQUIREMENT OF LE-
GALISATION FOR POPULATION
REGISTER DOCUMENTS**

Suomen tasavalta ja Viron tasavalta, jäl-
jempänä ”sopimusvaltiot”, jotka

The Republic of Finland and the Republic
of Estonia, hereinafter referred to as “the
Contracting States”,

läheisen yhteistyön hengessä

in a spirit of close co-operation,

haluavat helpottaa toisessa sopimusvaltiossa
laadittujen yleisten asiakirjojen käyttöä
kummassakin sopimusvaltiossa ja

desiring to facilitate the use in either of the
Contracting States of public documents
drawn up in the other Contracting State,

haluavat täydentää keskinäisissä suhteissaan
ulkomaisten yleisten asiakirjojen laillistamis-
vaatimuksen poistamisesta Haagissa 5 päivä-
nä lokakuuta 1961 tehdyn yleissopimuksen
määräyksiä sen 3 artiklan 2 kappaleen mukai-
sesti,

wishing to supplement in their mutual rela-
tions the provisions of the Hague Convention
of 5 October 1961 Abolishing the Require-
ment of Legalisation for Foreign Public Doc-
uments, in accordance with its Article 3 (2),

ovat sopineet seuraavasta:

have agreed as follows:

1 artikla

Article 1

1. Tämän sopimuksen 2 artiklassa tarkoite-
tut jommassakummassa sopimusvaltiossa an-
netut toisen sopimusvaltion viranomaiselle
esitettävät yleiset asiakirjat eivät edellytä lai-
listamista tai muuta vastaavaa muodollisuutta,
mukaan lukien apostille- todistus.

1. Public documents referred to in Article
2, executed in either Contracting State and
presented to authorities in the other Contract-
ing State shall not require legalisation, or any
similar formality, including the apostille.

2. Näiden asiakirjojen tulee olla laadittu
englannin kielellä ja niissä on oltava sinetti
tai virallinen leima, toimivaltaisen viranomai-
sen allekirjoitukset ja maininta siitä, missä
ominaisuudessa asiakirjan allekirjoittaja on
toiminut.

2. These documents must be drawn up in
English, bear a seal or an official stamp, the
signatures of the competent authority and an
indication of the capacity in which the person
signing the document has acted.

2 artikla

Article 2

Tässä sopimuksessa yleisillä asiakirjoilla
tarkoitetaan seuraavia asiakirjoja:

For the purposes of this Agreement, the
following are deemed to be public docu-
ments:

a) seuraavat Viron tasavallan sisäasiainmi-

a) the following civil status records ema-

nisteriön toimivallan alalla annetut väestökisteriasiakirjat:

- i. syntymätodistus – ote;
- ii. kuolintodistus – ote;
- iii. vihkitodistus – ote;
- iv. avioerotodistus – ote;
- v. todistus avioliiton esteiden tutkinnasta – ote;
- vi. väestökisterinote;
- vii. todistus nimenmuutoksesta – ote;

b) seuraavat väestötietoja sisältävät otteet ja todistukset, joiden antaminen perustuu Suomessa väestökirjanpitoa ja avioliittoa koskevassa lainsäädännössä säädettyyn viranomaisen toimivaltaan:

- i. ote Suomen väestötietojärjestelmästä;
- ii. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon tai Suomen ortodoksisen kirkon jäsenrekisteristä annettu todistus;
- iii. todistus Suomen lain mukaisesta oikeudesta mennä avioliittoon ulkomaan viranomaisen edessä.

3 artikla

1. Kun 2 artiklassa tarkoitettu yleinen asiakirja esitetään jommassakummassa sopimusvaltiossa ja on painavia syitä epäillä allekirjoituksen aitoutta, ominaisuutta, jossa asiakirjan allekirjoittaja on toiminut, ja tapauksen mukaan asiakirjassa olevan sinetin tai virallisen leiman alkuperää, asiakirjan varmentamista koskeva pyyntö voidaan osoittaa suoraan

Viron tasavallassa
- sisäministeriön väestötieto-osastolle,

Suomen tasavallassa
-väestötietojärjestelmästä vastaavalle keskushallintoviranomaiselle.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen viranomaiset vastaavat toimivaltaisen henkilön, elimen tai viranomaisen vastauksen välittämisestä.
3. Varmennuspyyntöön liitetään mahdollisesti

nating from the jurisdiction of the Ministry of the Interior of the Republic of Estonia:

- i. Birth certificate – extract;
- ii. Death certificate – extract;
- iii. Marriage certificate – extract;
- iv. Divorce certificate – extract;
- v. Marriage non-impediment certificate – extract;
- vi. Population register – extract;
- vii. Change of name certificate – extract.

b) the following extracts and certificates containing population information, the issuance of which in Finland is based on the competence vested in authorities by the legislation on the registration of population data and on marriage:

- i. Extract from the population information system in Finland;
- ii. Certificate from the member register of the Evangelical Lutheran Church of Finland or the Finnish Orthodox Church;
- iii. Certificate on the capacity under Finnish law to contract marriage before a foreign authority.

Article 3

1. When a public document referred to in Article 2 is produced in either Contracting State and there are serious reasons for doubting the authenticity of the signature, the capacity in which the person signing the documents acted and, where appropriate, the identity of the seal or official stamp which it bears, a request for verification may be addressed directly:

In the Republic of Estonia:
- to the Population Facts Department in the Ministry of the Interior,

In the Republic of Finland:
- to the central government authority responsible for population registry.

2. Authorities referred to in paragraph 1 shall be responsible for transmitting the reply of the competent person, body or authority.
3. The requests for verifications shall,

suuksien mukaan alkuperäinen asiakirja, sen skannattu jäljennös tai valokopio.

where possible, be accompanied by the original, scanned image or photocopy of the document.

4 artikla

Article 4

1. Sopimusvaltiot sitoutuvat antamaan toisilleen 2 artiklan a ja b alakohdassa mainitut pyynnön esittäneen sopimusvaltion kansalaisia koskevat otteet tai todistukset, kun niitä pyydetään virallisiin tarkoituksiin yksittäin perustelluissa tapauksissa.

1. Contracting States shall undertake to issue to the other Contracting State extracts or certificates described in paragraphs a and b of Article 2 concerning nationals of the requesting Contracting State when requested for official purposes in justifiable individual cases.

2. Pynnön esittää diplomaattinen edustusto tai konsuliedustusto toimivaltaiselle viranomaiselle tai toimivaltainen viranomainen suoraan toisen sopimusvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Pynnössä mainitaan lyhyesti, mihin viralliseen tarkoitukseen se esitetään.

2. The request shall be made by diplomatic missions or consular posts to the competent authority or by the competent authority directly to the competent authority in the other Contracting State. It shall indicate briefly official purposes for which the request is made.

3. Pynnön toteuttamisesta ei peritä maksua tai korvausta.

3. The fulfilment of such requests shall not entail payment of any charge or fee.

5 artikla

Article 5

Sopimusvaltioiden väestötietojärjestelmistä vastaavien keskushallintoviranomaisten on huolehdittava siitä, että toisella sopimusvaltiolla on käytettävissään ajantasaiset tiedot maan toimivaltaisista viranomaisista, joilla on oikeus antaa tämän sopimuksen 2 artiklassa tarkoitettuja yleisiä asiakirjoja.

The central government authorities responsible for the central population registry records of the Contracting States are obliged to keep updated and accessible to the other Contracting State the information on the country's competent authorities authorised to issue public documents as specified in Article 2 of this Agreement.

6 artikla

Article 6

1. Tämä sopimus on voimassa toistaiseksi. Sopimusvaltiot ilmoittavat toisilleen kirjallisesti, kun ne ovat toteuttaneet tämän sopimuksen voimaantulon edellyttämät kansalliset oikeudelliset menettelynsä. Tämä sopimus tulee voimaan toiseksi seuraavan kuukauden ensimmäisenä päivänä sen jälkeen, kun jälkimmäinen ilmoitus on otettu vastaan.

1. This Agreement has been concluded for an indefinite period of time. The Contracting States shall notify each other in writing when their internal legal procedures necessary for the entry into force of this Agreement have been fulfilled. This Agreement shall enter into force on the first day of the second month following the date of receipt of the latter notification.

2. Tätä sopimusta voidaan muuttaa kirjallisesti sopimusvaltioiden yhteisellä suostumuksella. Muutokset tulevat voimaan 1 kohdan mukaisesti.

2. This Agreement may be amended in writing by the mutual consent of the Contracting States. Such amendments shall enter into force according to paragraph 1.

3. Kumpikin sopimusvaltio voi irtisanoa tämän sopimuksen ilmoittamalla asiasta etu-

3. This Agreement may be terminated by either of the Contracting States by giving

käteen diplomaattiteitse, jolloin sopimus on voimassa kuusi kuukautta ilmoituksen vastaanottamisesta lukien.

prior notification through diplomatic channels and shall remain valid six months following the date of the receipt of such notification.

Tehty Turussa 12 päivänä joulukuuta 2011 kahtena kappaleena englannin kielellä.

Done at Turku on the 12th of December 2011 in duplicate in English.

Suomen tasavallan hallituksen puolesta

For the Government of the Republic of Finland

Viron tasavallan hallituksen puolesta

For the Government of the Republic of Estonia